

dina na Kranjskem je poklonila vojakom na bojišču približno tri vagone božičnih daril. Od vseh strani so zadnji čas prihajali nabiralnici vojnokrbstvenega urada v Ljubljani nešteti zavojčki, vsi lepo zaviti v svilen papir, prevezani s pisanimi trakovi in okrašeni s smrekovimi vejicami. Posamezni zavojčki so vsebovali večino priprav za šivanje, gube, varnostne igle, žepni nožič ali škarje, žepni robec, zapestnike, vnuče, molitvenik, beležnico, svinčnik, dopisnice, cigarete, čokolado, sladkorčke itd. Mali darovalci so priložili za neznanega obdarovanca vojščaka tudi ljubezna pisemca, kjer jim žele vesele božične praznike in jim pošiljajo tople pozdrave. Vsak darovalec je tudi pridejal zavojčku vojnopoštno dopisnico z napisanim svojim naslovom, na kateri naj bi mu obdarovani vojak prijazen potrdil prejem božičnega darila. To je bilo veselje med vojniki na bojišču in med malčki doma, ko je prihajala vojaška pošta! — Naše učiteljstvo je z nabiranjem in prirejanjem teh darov zopet sijajno posvedočilo svoje patriotično mišljenje. Čast mu!

Štajerske vesti.

—š— **Umrl je** v Mariboru ravnatelj tamkajšnjega deželnega ženskega učilišča **Franc Frisch** v 60. letu svoje starosti. — Napisal je več strokovnih knjig, ki so v šolskem svetu njegovemu imenu pridobile dober glas.

—š— **Pri Sv. Lovrencu nad Mariborom** ustanovi nemški Schulverein »Franc Keimov otroški vrtec« in nabira v to svrhu s posebnimi oklici darove po nemških deželah.

—š— **Umrl je** v Mariboru organist in skladatelj **Rudolf Wagner**. Wagner je poučeval tudi dlje časa petje na mariborski gimnaziji.

—š— **»Izpraznjeno ruško gnezdo«**. Pod tem naslovom prinaša »Marburger Zeitung« dne 17. decembra 1915 naslednjo izjavo: »Obdolžili smo oba gospoda zasebna tožitelja Ivana Ilca, kaplana v Rušah, in Dav. Lesjaka, učitelja istotam, da sta Srbom prijazenega (srbofilnega) mišljenja. Pozneje smo se pa prepričali, da je bila ta obdolžitev, ki je bila provzročena zaradi aretacij v Rušah in zaradi pripovedb tretjih oseb, neutemeljena, zaradi česar nimamo nobenega povoda, da bi ne izjavljali, da ne vzdržujemo več te obdolžitve«. Pravica se je izkazala tudi v tem slučaju — obrekovalci so obsojeni.

—š— **Imenovanje v armadi**. Za poročnika je bil imenovan učitelj iz Slovenjskih goric **Ante Stefancios**, sedaj praporščak pri spodnještajerskem domobranskem pešpolku na italijanskem bojišču.

—š— **Zahvala**. Blagi šolski dobrotnik gospod **Simon Strenkl**, učitelj v pokouju in posestnik na Tinskem, se je tudi letos spomnil naše ubožne šolske mladine in daroval za božičnico v svrhu nabave šolskih potrebščin 20 K. — Za ta velikuodušni dar izrekata najprejrejši zahvalo šolsko vodstvo in krajni šolski svet. — Zibika, dne 12. decembra 1915. — Načelnik: **Franc Smole**, l. r. Šolski vodja: **F. Rošker** l. r.

—š— **Iz Gaberja pri Celju**. Za Miklavža otrokom **Ciril-Metodovega** vrtca se je nabralo 189 K 70 vin. V nedeljo, dne 5. decembra zvečer je obiskal Miklavž naš vrtce. — Vsa čast okoliški občini, ki je v teh težkih časih, dasi ima za vrtce itak že mnogo stroškov, darovala 50 K in gosp. Majdiču, ki je daroval 40 K. Hvala tudi vsem drugim darovalcem, ki so nam pomagali do lepe vsote. Hvala gospodičnima **Stribarjevi** in **Omladičevi**, ki sta pomagali vrtnarici pri nabiranju in pri prireditvi!

—š— **Odlikovanje**. Srebrno hrabrostno in bronasto svetinjo je dobil **Franc Luknar**, učitelj pri Sv. Juriju ob Ščavnici. Obenem je bil pomaknjen za praporščaka. Sedaj biva kot ranjenec v neki graški bolnišnici. Čast junaku!

—š— **Jarenina v Slovenskih goricah**. Poročali smo že zadnjič, kako so se slavljali naši prostovoljni strelci od doma. Danes naj povemo, kako zanje skrbimo tudi sedaj. Naši učenci so nabrali na dan 2. decembra za božičnico ob Soči lep znesek 305 K 80 vin. A tudi učiteljice, učenke in druga dekleta gibajo marljivo svoje spretno roke. Poplute so do Božiča za 300 kron volne in še pletejo dalje. Volno je kupil krajni šolski svet.

—š— **Tiskovine s cirilico prepovedane**. Na podlagi cesarske naredbe z dne 23. maja 1915 je po naročilu vrhovnega zapovedništva južnozahodne fronte štajersko namestništvo prepovedalo izdajanje in razširjanje tiskovin, ki so tiskane s cirilico. Zlasti je prepovedano razpošiljati

take tiskovine po pošti. Prestopki te prepovedi se bodo kaznovali po § 9. zakona z dne 5. maja 1869.

Goriške vesti.

—g— **Taborišče v Bruku** — tako nam pišejo — se veča in širi, število beguncev se čedalje bolj množi, zdaj nas je tukaj Slovencev okoli 3500. Zastopani so kraji Podgora, Pevma, St. Frjan, Gorica, Deskle, Kanal, Volče, Tolmin, Bovec, Vrh, Gaborje, Opatjeselo, Doherdob, Sela, posamezne družine iz nekaterih briških, kraških in drugih krajev. — Barake so precej družinsko in udobno napravljene, udobnejše kakor v drugih taboriščih. Pred nami so bili tukaj nastanjeni judovski begunci iz Galicije, za njimi nekaj časa Italijani s Tirolskega. — V taborišču imamo tudi šolo. Dozdaj je otvorjenih pet razredov. Kot šolski voditelj deluje **Ivan Ivančič** (Kred), potem so tukaj učitelj **Mavricij Benič** (St. Maver) in učiteljice: **Milka Gulinova** (Grgar), **Marija Srebrničeva** (Levpa) in **Ema Ivančičeva**. Preskrbljeno je tudi za vrtnarico in za učiteljice šivanja.

—g— **Obrtne šole in strokovni tečaji za begunce**. Osrednji odbor za begunce južnih krajev (Dunaj, IV., Favoritenstrasse 5) se je obrnil do vlade, da otvori za begunce obrtne nadaljevalne šole ter obrtne strokovne tečaje. V kratkem času se otvori v Pottendorfu strokovni obrtni tečaj za pletenje košev za sadje in zelenjavo, enako se namerava po vseh barakah in večjih naselbinah uvesti strokovne tečaje za ženska dela in druge obrti, ter se bo posebno gledalo na to, da se udeležujejo tečajev in šol begunci onih krajev, kjer se izvršuje doma ena ali druga obrt, n. pr. begunci iz Sovodenj bi se udeleževali tečaja za pletenje košev, begunci iz Opatje sela in Brestovice za napravu bičev, begunci iz Solkana za mizarstvo, iz Mirna za črevljarsko obrt, iz naših gor bi se udeleževali ženske tečaja za čipkarsko obrt in za druga ženska dela. Želeli je, da se teh šol in tečajev oklenejo posebno dečki in deklice onih krajev, kjer ni še razvita nobena domača obrt. Osrednji odbor prosi duhovnike in učitelje, ki delujejo pri beguncih, da mu v tej važni zadevi pomagajo, enako prosi razne strokovne učitelje in mojstre, da se za pouk v eni ali drugi stroki oglase.

—g— **V otroškem vrtcu Družbe sv. C. in M. ob Soškem mostu** v podgorski občini je bila za vrtnarico dolgo časa **Roza Maraževa**. Sedaj je nastavljena vdružbeni vrtcu na Savi pri Jesenicah

—g— **Goriško osrednje semenišče** se je preselilo v Zatičino na Kranjskem. Tam so sedaj semenišniki za škofije goriško, poreško, tržaško in krško. Prvega tečaja letos ni. Semenišče vodi profesor dr. **Ličan**.

Tržaške vesti.

—t— **III. vojnega posojila** je podpisalo 6595 učencev občinskih in državnih šol 28.400 kron.

—t— **Odlično priznanje**. V nekem pismu, nanašajočem se na prireditve naše šolske mladine v proslavo cesarjeve 67. letnice »Narodnem domu«, se izraža njegova ekscelenca g. namestnik **Fries-Skene**, da je bila proslava »tako lepo prirejena in je tako dobro uspela«. Tako laskavo priznanje od take odlične strani odlikuje organizatorje, izvrševalce in vse občinstvo, predvsem pa naše šolstvo in njega delo!

—t— **Prepoved**. Tržaško deželno sodišče (tč. v Voloskem-Opatiji) je izdalo prepoved, s katero se zabranjuje razširjanje različnih svetinj in kovinskih obeskov z imeni **Cavourja**, **Garibaldija** in **D'Annunzia**, z iredentističnimi napisi itd.

—t— **Tretji vojaški dan v Trstu** se je končal z izrednim uspehom. Nabralo se je 74.000 kron, pač gotovo velika vsota, ki priča sijajno o patriotizmu Tržčanov. — V odboru je bil tudi naš tovariš **V. Engelmann**, ki si je za tolik uspeh pridobil odličnih zaslug.

—t— **Povišanje**. Tovariš **Egon Jeršek**, učitelj na C. M. šoli v Trstu, je imenovan za poročnika v alpskem polku.

—t— **Kraška Tržačanka** je poslala za božični dar ubožnim učencem 16 pletenih majic in 14 parov nogavic, za kar se ji podpisano vodstvo najiskrenejše zahvaljuje. — Vodstvo dekliske C. M. šole pri Sv. Jakobu.

—t— **Madžarski kurz** prične po iniciativi tržaškega namestnika v Trstu v kratkem času s poukom. Vpisanih je že precejšnje število frekventantov.

Istrske vesti.

IVAN MILOHNIČ.

V Čresu v Istri je umrl profesor **Ivan Milohnič**, star 80 let. Pokojnik je služboval na učiteljsku v Kopru. V Čresu je sezidal na svoje stroške šolo in cerkev. Za hrvatsko stvar je bil pokojnik vedno vnet. — Blag mu bodi spomin!

—i— **Istrski begunci na Moravskem**. »Hrvatski List« poroča: Pišejo nam iz Šildberga na Moravskem: Zaradi prizadevanja našega sedanjega g. župnika **Gjinića** se je otvorila v tem daljnem mestu severnega Moravskega hrvatska šola za našo dečo. Za učiteljico je imenovana gospodična **Štihovala**, dosedaj učiteljica v Stinjanu pri Pulju. Ljudstvo je z veseljem pozdravilo otvoritev hrvatske šole.

—i— **Poslanec prof. Vjekoslav Spinčić** je bil od zagrebskega nadškofa povodom 45letnice svojega mašništva imenovan za častnega konzistorialnega svetnika zagrebske nadškofije. Prof. Spinčić se nahaja od izbruha vojne z Italijo v Zagrebu.

Splošni vestnik.

Nemško-nacionalno društvo za Avstrijo je imelo na Dunaju svoje glavno zborovanje. Poslanec dr. **Mühlwerth** je zastopal mnenje, da je glavni vojni smoter Avstrije notranje-politiški, namreč uredba in pomlajenje. Nemški jezik je treba uveljaviti kot posredovalni jezik, v državnem zboru pa uvesti nov pravilnik in nemški poslovni jezik. Poslanec **Wolf** je zastopal mnenje, da je treba v parlamentu ustvariti zdrave razmere in urediti jezikovno vprašanje v zvezi s šolskim vprašanjem.

Porotna sodišča. Državni zakonik in »Wiener Zeitung« objavljata cesarsko odredbo z dne 2. januarja 1916, ki določa, naj porotna sodišča v vsem državnem ozemlju ne delujejo do konca leta 1916, a pooblašča vlado, da sme že prej uvesti porotna sodišča.

Kolkovanje tožb zaradi razžaljenja časti. Tem potom naznanjamo strankam, ki hočejo tožiti samo zaradi razžaljenja časti, da morajo po novem zakonu, ki je stopil v veljavo 1. januarja t. l., prilepiti na ovadbo na levi strani kolek za 3 krole. Pri razpravi pride na zapisnik za prve pol ure kolek za 1 krole, za vsake nadaljnj pol ure pa kolek za 2 krole. Za vsakovrstno razsodbo je treba plačati kolek za 5 krole. Vsako drugo vlogo, ki se nanaša na ovadbo zaradi razžaljenja časti, je treba kolkovati s kolkom za 1 K. — Opozorjamo torej občinstvo, da naj tožb zaradi razžaljenja časti ne vloga več nekolkovanih, ker bi drugače moralo pozneje plačevati globe, ki jih določa finančna oblast, če vloge niso kolkovane.

Odloženi izpiti. Ministrstvo za poljedelstvo je z naredbo od 25. julija 1915, št. 32.807, odložilo na nedoločen čas termin za državne izpise za gozdnarje, za službo gozdnega varstva in za tehnično pomožno službo. Ti izpiti bi se morali glasiti § 9. naredbe ministrstva za poljedelstvo od 3. februarja 1903, drž. zak. št. 30, vršiti vsako leto. Določitev termina za te izpise se objavi pravočasno.

Slovensko planinsko društvo se nahaja v jako kritičnem položaju. Že drugo leto je izostal vsakršen dohodek iz oskrbe naših planinskih postojank in izostali so tudi drugi redni dohodki, podpore itd. Vse delovanje se je omejilo na Kamniško Bistrico, kjer pa naše naprave ne zadostujejo za večji promet. Obstoju društva je odviseh od gnotnega uspeha, ker ima društvo za vzdrževanje in amortizacijo svojih postojank silno velike obveznosti. Le zvestoba članov in redno plačevanje članarine more rešiti društvo v tem težavnem položaju. Naša hrabra armada je zavrnila napad sovražnikov na naše krasne planine, dolžnost je vsakega posameznega slovenskega planinca, da z redno članarino in z blagodušnimi izrednimi prispevki pripomore vzdržati društvo in njegove naprave. Zlasti prosimo gospodo, ki je s članarino na dolgu, da jo blagovolj poravnati. Zaradi velikih obveznosti je brez dohodkov obstoj društva nemogoč. — Odbor.

Občine so dolžne plačevati svoje uradnike tudi za čas vojne službe. Mestna občina **Zdica** na Češkem je svojemu tajniku zaradi vpoklica pod orožje znižala plačo od 166 K na 66 K 66 vin. mesečno. Tajnik je vložil tožbo na deželno sodišče v Pragi, ki je z razsodbo izreklo, da je občina dolžna plačevati polno plačo. To razsodbo je potrdilo tudi višje deželno sodišče, torej vse tri instance.

Petdesetletnica splošnega avstrijsko-ogrskega uradniškega društva. Povodom tega jubileja je imelo uradniško društvo 20. novembra v ožjem krogu slavnostno zborovanje, ki ga je vodil društveni predsednik, vpokojeni sekcijški šef in tajni svetnik **Bernatzky**, ki je v svojem govoru zlasti poudaril vdanost uradništva cesarju in državi. Slavnostni govor je imel cesarski svetnik **Muresch**, ki je pojasnil najvažnejše dogodke v zgodovini uradniškega društva in označil društveno delovanje v prid stanovskih interesov. Zborovanje je priredilo posebno počaščenje ustanovitelju uradniškega društva **Engelbertu Kesslerju**, ki dela še danes v društvu, in izvolilo več zaslužnih društvenikov za častne člane. Društvo je povodom tega svojega jubileja izdalo tudi spominski spis v nemškem jeziku. V tem spisu je popisana zgodovina ustanovitve uradniškega društva in vse delovanje društva v preteklem polstoletju. Za humanitarne namene, zlasti za šole, zdravilne in podporne namene ter za ustanovitve vdovskih in sirotinskih domov je društvo izdalo že več kakor tri in pol milijona kron. Zadnji občni zbor je določil obresti od glavnice 200.000 K za vsakoletno podporo za operacijske stroške. Sredstva za to humanitarno delo je dobivalo društvo iz svojih gospodarskih naprav. Društvo ima svojo zavarovalnico na življenje, pri kateri je bilo koncem 1914. leta zavarovanega kapitala nad 224 milijonov kron, rent pa skoro dva milijona. Za uradniški kredit so skrbeli hranilni in posojilni konsorciji, ki so zdaj organizirani kot zadruge z omejeno zavezo. Teh konsorcijev je 62, ki imajo 48.000 deležnikov, več kakor za 60 milijonov deležev in so dali skoro 92 milijonov posojil.

Razgled.

— **Redek učiteljski jubilej**. V Velukli v Dalmaciji je slavil dne 2. t. m. tamošnji učitelj **L. Mladinco** petdesetletnico težke učiteljske službe. Jubilar je povsod, kjer je služboval, zapustil najlepše spomine kot izvrsten učitelj in vzgojevalec in kot dober in značajan človek. Učitelj s tako minolostjo težkega in za bodočnost naroda odločilnega truda je pač veteran narodnega dela in more slaviti tak jubilej z osrečevalno zavestjo, da je svoje življenje posvetil — svojemu narodu!

— **Umrl je** na Semmeringu pri Dunaju znani zagrebski zdravnik in specialist za tuberkulozo dr. **Evgen Barac** pl. Repenski.

— **Tečaj za madžarščino** so otvorili na praškem nemškem vseučilišču.

— **Hrvatski pesnik Ivo grof Vojnović** se nahaja težko bolan v zagrebski bolnišnici. Oslepel je na eno oko, in zdravniki se boje, da izgubi še drugo.

— **Nov svetovni jezik**. Nemški profesor **Baumann** je izdal knjigo o novem svetovnem jeziku, ki ga imenuje »Wede«. V knjigi najprvo dokazuje neuporabnost in slaboglasnost sedanjih umetnih pomožnih jezikov volapüka in esperanta, ki so nič, ker temeljijo na romanskih ali slovanskih ali angleških podlagah, ter razvija nato gramatiko svojega novega svetovnega sistema — ki ni nič drugega kakor grdo popačena nemščina. Iz knjigi pridejane čitanke naj navedemo en sam vzorec, »sprakproba« (Sprachprobe) se pravi to po »Wede«: Ik bit Si tabuk, wele ik hawen geli Si su shiken suruk, sobal si hawen geles os, weil meine swester meg lesen es, Entfangen Si, meine her, tafer-sikern fon meine ausgezeiknete aktum! — Za onega, ki zna nemško, bi torej ne bilo preveč težavno se priučiti najnovejšemu svetovnemu jeziku, saj je treba le pogruntati, da pomeni »tabuk« das Buch, »geli Si« je »geliehen Ihnen« in »tafersiker« je die Versicherung, toda navzlic temu dvomimo, da bi našla iznajdba profesorja **Baumanna** mnogo pristašev, akoravno trdi, da je njegov »Wede« takorekoč edini svetovni jezik, ki bi smel biti vbodoče pripuščen.

— **Prepoved kajenja za šolsko mladino na Bavarskem**. Bavarsko naučno ministrstvo je izdalo prepoved, ki se z njo šolski mladini v vseh ljudskih šolah najstrožje zabranjuje kajenje. Prepoved se utemeljuje z gospodarskega, zdravstvenega in vzgojnega stališča ter naglašja, da je smatrati kajenje neodrastle mladine kot nedopusten pregrešek proti javni strogo rednosti in redu; pa tudi iz ozirov na ohranitev in okrepitev brambne sile se mora najstrožje nastopiti proti nesodobnosti kajenja med mladino. Glede učencev na višjih učnih zavodih in šolah je izšla posebna odredba.

— **Umrl je v Zagrebu** v starosti 65 let knjiготrčec **Stjepan Kugli**, znan kot založnik mnogoštevilnih poučnih in zabavnih hrvatskih del.

— **Študirana žena in zakon.** Dva člana vseučilišča v Pittsburgu v Ameriki, Tosvell Johnson in Berta Stuzma, sta postavila statistiko, koliko študiranih žensk se poroči in koliko jih je, ki imajo otroke. Seveda sta se morala omejiti na en zavod, in sicer na visoko šolo v Wellesleyu. Izmed mladih deklet, ki so od leta 1879. do 1888. študirale v Wellesleyu, jih je 1. 1915. bilo 55% poročenih. Med njimi je bilo 37% takih, ki so se poročile šele deset let po končanem študiju, 29% pa takih, ki so se poročile šele dvajset let po končani šoli. In koliko imajo te žene otroke? Povprek ima vsaka 0:87 otroka. Torej nima vsaka niti enega otroka. Te številke so važne. Če naj ostane prebivalstvo Združenih držav vsaj tako številno, kakor je zdaj, bi morala vsaka poročena Američanka imeti več otrok. Vzrok, da ravno študirane žene nimajo otrok, je ta, da v ženskih kolegijih ravno v najlepših dekliških letih ne pridejo nikdar v moško družbo in da nimajo niti pojma o gospodinjstvu in oskrbi otrok. Zaradi tega čakajo samo na moža, ki so jako imoviti. Ameriški moški so pa taki, da nič preveč ne vprašajo za učenost pri ženskah, nego le za lepoto, prijaznost in vesel temperament.

— **Prepoved cirilice v bosanskem poštnem in brzojavnem prometu.** Iz Sarajeva poročajo: Vojno ministrstvo je prepovedalo uporabo cirilice v poštnem in brzojavnem prometu. Vsi naslovi in druge pismene, za pošto namenjene navedbe morajo biti pisani z latinico ali z gotico. Podpisi strank s cirilico se smatrajo samo za podkrižanje.

— **Čitalnice za vojake na Švicarskem.** Jako koristna in posnemanja vredna naprava obstoji že več let na Švicarskem. V vsakem še tako majhnem kraju, v katerem se nahaja vojaštvo, se nahaja tudi čitalnica z najrazličnejšimi časopisi in dobrimi knjigami, a za neznan denar dobe vojaki v njej tudi čaj, kavo in druge jedi. Take čitalnice so ustanovile in jih vzdržujejo privatna dobrodelna društva. V njih se v prostem času shajajo vojaki, čitajo, in kar je glavno, vzdržujejo se od alkohola in drugih njegovih posledic. To zadnje je tudi glavni namen njihovega ustanavljanja.

— **Skrajšanje ponavljalne dobe za stavbinski izpit.** Izšla je ministrska naredba, ki pooblašča politične deželne oblasti, da smejo kandidate, ki so bili pri stavbinskih izpitih reprobirani že eno leto, pripustiti k izpitu že pred potekom leta.

— **Obsodba.** Časnikar in civilni geometer Vaso Nastić iz Zemuna je bil na zagrebškem domobranskem sodišču obsojen na tri leta težke ječe, ker je lani, ko so srbski vojaki vdrl v Zemun, hodil po Zemunu roko pod roko s srbskimi vojaki in z njimi prepeval srbsko bojno pesem.

— **Madžarske šole na Hrvaškem.** Samo v veliki županiji Virovitica na Hrvaškem je 27 ljudskih šol, na katerih je učni jezik madžarski.

— **Hrvatski list na bojišču.** Kakor poročajo zagrebški dnevniki, izdaja zagrebški domobranski polk na bojišču svoj poseben list »Sodrug«, ki ga urejuje nadporočnik Ivo Klučka. List vsebuje tudi zabavni del.

— **Dr. Stjepan Šimunović †.** Na bojnem polju je padel hrvaški pesnik dr. Stjepan Šimunović, doma iz Dubrovnika. Promoviral je šele lansko leto.

— **Umrli je v Zagrebu vpokojeni profesor cerkvenega prava na zagrebškem vseučilišču dr. Ferdo Belaj.**

— **Oporoka umrlega nadškofa Kohna.** Sedaj je bila razglašena oporoka pred kratkim umrlega nadškofa Kohna. Listi poročajo, da je zapustil 1.300.000 K za ustanovitev češkega vseučilišča v Olomucu. O svojem delovanju kot knezonadškof in o vzrokih svojega odstopa piše dr. Kohn v oporoki: Kot knezonadškof sem se trudil z vsemi močmi, da bi izpolnil svoje dolžnosti. Pošteno sem se trudil, da bi sam tako živel in delal, kakor sem kot nadškof vernike učil in zato sem se 12. marca 1914 odpovedal nadškofiji, ko mi je kongregacija koncila v Rimu naznanila, da moje škofijsko delovanje ni na dušno korist zaupanega mi ljudstva. To mi je bilo povedano, ne da bi bil zaslišán, brez sodišča in brez sodnikov, in moja nujna prošnja, naj se mi vendar pove, kdo me toži in česa sem obdolžen, ni bila uslišana. Predložen mi je bil brezimen zapisek obdolžitve, in nič več. — Končno določa dr. Kohn v svoji oporoki, da hoče, naj bo preprosto pokopan in naj ne bo k njegovemu pogrebu povabljen noben cerkven in noben državni dostojanstvenik. »Bil sem izgnanec in hočem to ostati do zadnjega. Vsak duhovnik, ki se udeleži mojega pogreba, ne da bi bil povabljen, naj dobi deset kron v zlatu.«

— **Belgrajska vseučiliška knjižnica.** »Belgrader Nachrichten« poročajo, da je dobila policija več tisoč knjig juristične fakultete, a ravno tako je odkrita tudi knjiž-

nica nemškega seminarja, ki šteje nad 4000 knjig.

— **O knezoškofu dr. Bauru.** Kardinal knezoškof dr. Bauer je umrl. Dr. Bauer je bil do leta 1904 škof v Brnu. Ko je 14. marca 1904 prisilil papež olomuškega knezoškofa dr. Kohna, da je odstopil in mu prepovedal bivanje v njegovi nekdanji škofiji, je prišel dr. Bauer na njegovo mesto. Prišlo je do spora med obema zaradi imetja, ki je takrat obračal nase pozornost vsega sveta. Končno je dr. Kohn objavil pismo, v katerem je napadal dr. Baura, češ, da mu je na podlagi prepovedi bivati v Olomucu preprečil biti prisoten pri inventiranju ter zastopati svoje pravice, niti ni pripustil njegovega zastopnika. — Olomuška nadškofija je ena najbogatejših. Po davčnih izkazih znašajo letni dohodki nadškofa nad 670.000 K, torej skoraj 2000 K na dan. Kakor znano je tudi dr. Kohn pred par dnevi umrl in zapustil nad en milijon za bodoče češko vseučilišče v Brnu.

DENARNI USPEH DELA SLOVENSKEGA UČITELJSTVA V DOBI VOJNE.

Za »Rdeči križ« itd. 38.354 K 07 v.
III. vojno posojilo 264.048 K 69 v.

Skupna vsota 302.402 K 76 v.

ZAHVALA.

Ob moji 50letnici mi je došlo toliko čestitk z raznih strani, da se mi ni moglo vsem dragim sošolcem, prijateljem in znanec posebe primerno zahvaliti. Navdaja me zavest, da je moja pot prava. Kakor moje dosedanje in bodoče delo naj bodo tudi ti prijazni spomini posvečeni vzorom Vaše in moje mladosti! Srčna hvala!
Ivo Trošt.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

M. V. v S.: Vaše odpovedi nikakor ne moremo vzeti v vednost. Ob veličanstvu smrti preneha vsako sovraštvo. Ravnali smo le tako, kakor nam velevala čustvo humanitete. Ako drugi nečejo ali ne morejo tako — svobodna jim pot! Mi se zavedamo, da smo ljudje, ne da bi se hoteli delati lepše, nego smo v resnici ali pa da bi hoteli kovati orožje za boj, ki lahko pride. Naša vest nam pravi, da smo ravnali prav. In zato upamo, da nas razumete! Vaša odpoved pa je, kakor da je ni! Le z nami naprej do srečnega konca!

Do časa, ko se urede razmere, bomo svoj list izdajali vsakih 14 dni. Prosimo vztrajne moralne in materialne podpore!

Naznanilo.

Pri »Popotniku« so se obrnile razmere toliko na bolje, da poskusimo zopet z izdajanjem. Prva letošnja številka, ki bode glede vsebine na višini aktualnosti, izide 25. t. m.

Ako bode zavedno slovensko učitelstvo vztrajno pri marljivem delu v prospeh naše edine slovenske pedagoške revije, kakor smo izrekli željo v okrožnici na Zavezina društva, potem rešimo list iz resne nevarnosti.

Vse naročnike prosimo, da plačajo list naprej!

Vodstvo Zaveze.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Radivoj Korene.

Last in založba »Zaveze avstrijskega jugoslovanskega učiteljstva«.
Tiska »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani.

Prva gorenjska razpošiljalnica
IVAN SAVNIK
Kranj
172

razpošilja na vse strani sveta najmoderneje in najtrpežnejše klobuke v vseh cenah in oblikah od kron 3— dalje.

Čevlje za dame in gospode prvovrstne kakovosti prodaja pod konkurenčno ceno.

Za neugajajoče se vrne denar.

Meseca avgusta izide bogato ilustrovan cenik.

Najboljši pripomoček za priučenje

:: nemškega jezika je ::

Tumlirz „Nemška jezikovna vadnica za nenemške šole“.

Izdaja v 3 zvezkih:

I. zvezek
75 strani z 32 podobami,
cena vez. K —80

II. zvezek
136 strani s 14 podobami,
cena vez. K 120

III. zvezek
180 strani s 37 podobami,
cena vez. K 180

s slovenskim besednjakom

k I. zvezku
23 strani, cena broš. 20 h

k II. zvezku
61 strani, cena vez. 40 h

k III. zvezku
85 strani, cena vez. 50 h.

Sestavil učitelj Andrej Rapè v Ljubljani.

Založil F. Tempsky na Dunaju.

Dobiva se v vseh knjigarnah.

Preizkusni izvodi za vpeljavo šol. vodstvom brezplačno!

Ali ste že pridobili mladinskemu listu „Zvonček“ novega naročnika?

Ali ste že član društva „Jubilejska samopomoč“?

Društveniki so lahko učitelji, njihove žene in učiteljice po Kranjskem, Štajerskem, Primorskem in Koroškem. V društvo se sprejemajo le oni, ki še niso stari nad 45 let.

Pri pristopu v društvo se plača pristopnina, ki se ravna po starostnih letih in sicer do 25 let 2 K 50 h, od 25 do 30 let 5 K, od 30 do 35 let 10 K, od 35 do 40 let 15 K, od 40 do 45 let 20 K; poleg tega še 2 K za prvi smrtni slučaj, 2 K letnine, 1 K vpisnine, 30 h upravnine in 20 h poštne.

Letno se plačuje 30 h upravnine in 2 K za rezervni fond, ki je znašal koncem XII. upravne dobe 8052 K 99 h.

Po društvenikovi smrti izplača načelnštvo takoj zakonitni dedičem tolikokrat po 2 K, kolikor je društvenikov (sedaj 250). Po smrti društvenika plačajo drugi društveniki po 2 K za nadaljni slučaj smrti.

Vsa pojasnila glede pristopa v društvo daje predsednik IVAN SCHMEIDEK, učitelj v Krtini, p. Dob.

Ali ste že pridobili našemu listu novega naročnika?

Hranilnica in posojilnica „Učiteljskega konvikta“, r. z. z o. j. v Ljubljani.

Čekovni račun št. 66312.

Zadružnik našega denarnega zavoda postane lahko vsak, kogar sprejme načelstvo. Delež 50 K, se mora takoj polno vplačati. Posebno se priporočajo ti deleži kot osnovne glavnice učiteljskih društev. Deležne vloge se obrestujejo po 5%.

Vstopnine se enkrat za vselej plača 2 K.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega, ako tudi ni zadružnik. Obrestna mera je 5%.

Obrestovanje se pričenja dvakrat na mesec in sicer: 1. in 16. dne vsakega meseca.

Posojila se dajo le zadružnikom na osebni kredit po jako ugodnih pogojih. Posojila dovoljuje načelstvo. Načelstvene seje so vsako 2. in 4. delavno soboto v mesecu. Zadruška plačnje na željo za svoje dolžnike premije ter tudi posreduje pri zavarovanju.

Vrača se po spodaj navedenih načinih. Vsakdo si lahko izbere način vračila po svoji osebni potrebi in po svoji plačilni zmožnosti.

Vsakih 100 K posojila se vrača po načinu:

mesecnih rokov	in sicer	11	à 9 K — h,	12	4 K 73 h
A	v 12	17	6	18	3
B	18	23	4	24	4
C	24	37	3	38	66
D	38	45	2	46	1
E	46	59	2	60	70
F	60	69	1	70	1
G	70	84	1	85	1
H	85				

Informacije pošilja zadruška vsakomur franco, kdor vpošlje 20 h v pisemskih znakah. Na prošnje brez vpošiljave navedenih znamk se ne odgovarja.

Dopise je naslovljati edino na zadruško, ne na posamezne člane načelstva. Zadružni lokal je v Ljubljani, Franciškovska ulica 6.

Uradne ure za stranke so izjemni praznikov vsak četrtek od 1/22. do 1/23. ure popoldne in vsako soboto od 6. do 7. ure zvečer.